

Aktuelt om finansiell rapportering

Formålet med denne spalten er å gi løpende oppdatering på aktuelle og sentrale spørsmål om finansiell rapportering. Det vil kunne være nye standarder eller tolkninger fra IASB eller NRS, men også relevante uttalelser gitt av regulerende myndigheter, eller kommentarer til andre relevante utviklingstrekk med betydning for norske foretaks finansielle rapportering.

En regnskapsfaglig spesialistgruppe i EY er forfattere av spalten. Dette nummerets spalte er forfattet av cand.oecon og siviløkonom Robert Madsen. Robert Madsen er tilknyttet den nordiske IFRS-desken i EY og er medlem av EYs globale IFRS-gruppe for finansielle instrumenter

Leverandørfinansiering

IASB foreslår nye opplysningskrav

Omfanget av leverandørfinansiering har vært økende de siste årene. Selv etter IFRS ICs agendabeslutning i 2020 om leverandørfinansiering og omvendt factoring, mener brukere av regnskaper at opplysningene er utilstrekkelige. IASB responderer med forslag om utvidede opplysningskrav.

Cand.oecon./siviløkonom
Robert Madsen
Associate partner

Bakgrunn

IFRS IC, IASBs fortolkningsorgan, publiserte i desember 2020 agendabeslutningen *Supply Chain Financing Arrangements – Reverse Factoring*.

Agendabeslutningen, som ble omtalt i denne spalten i Revisjon og regnskap nr. 5/2021, omhandlet både presentasjon og opplysninger om omvendt factoring («reverse factoring»). IFRS IC konkluderte med at prinsippene og kravene i IFRS gir en tilstrekkelig basis for å vurdere spørsmålene som ble tatt opp.

IASB beskriver imidlertid at de har blitt informert om at uten målrettede endringer i opplysningskravene, kan brukere av regnskapene være ute av

stand til å få tak i deler av den informasjonen de trenger for å forstå effekten av disse avtalene. IASB besluttet derfor å utarbeide forslag til forbedrede opplysninger og publiserte i november 2021 høringsutkastet *Supplier Finance Arrangements* med forslag til endringer i IAS 7 *Oppstilling over kontantstrømmer* og IFRS 7 *Finansielle instrumenter – opplysninger*, med høringsfrist i mars 2022.

Hvilke avtaler er omfattet?

I forbindelse med de foreslåtte opplysningskravene avgrensner IASB leverandørfinansiering («supply finance arrangements») til avtaler som er karakterisert ved at en eller flere leverandører av finansiering (finansinstitusjoner) tilbyr å betale beløp et selskap skylder sine leverandører samtidig som vedkommende selskap avtaler å betale finansinstitusjonene på samme dato, eller på en senere dato, som leverandørene får betaling. Disse avtalene gir selskapet

utvidede betalingsvilkår eller leverandørene tidligere betaling, sammenliknet med forfallsdato for underliggende leverandørgjeld. IASB beskriver videre at leverandørfinansiering ofte er referert til som leverandørkjedefinansiering («supply chain finance arrangements»), leverandørgjeldfinansiering («payables finance») eller omvendt factoring. IASB foreslår derved å gi en generell beskrivelse av avtaler som er innenfor virkeområdet, fremfor en detaljert definisjon. Dette for å unngå å bli utdatert når ny praksis og nye avtaler utvikles over tid.

Hvorfor leverandørfinansiering?

Det finnes ulike typer leverandørfinansiering og ulike måter å strukturere disse på. I noen avtaler betaler selskapet til finansinstitusjonen på tidspunkt for forfall for opprinnelige fakturaer, mens leverandører kan velge å få tidligere betaling mot en rabatt. Selskapet og leverandører kan imidlertid ha for-

handlet frem utvidet betalingstid med tanke på at en avtale om leverandørfinansiering vil komme på plass. Andre avtaler kan innebære at selskapet oppnår utvidet betalingstid fra finansinstitusjonen, slik at selskapet betaler finansinstitusjonen et høyere beløp enn fakturabeløpet etter forfallsdato for fakturaene, samtidig som finansinstitusjonen betaler leverandørene på forfallsdato.

Selskaper inngår avtaler om leverandørfinansiering av ulike grunner. Ofte tar disse avtalene sikte på å bedre arbeidskapitalen, for eksempel gjennom utvidet betalingstid, og, i tillegg eller alternativt, å bistå selskapets leverandører med å oppnå mer gunstig finansiering.

Hva er de regnskapsmessige vurderingene?

Regnskapsmessige problemstillinger omfatter hvorvidt et selskap fortsatt kan klassifisere gjeld knyttet til kjøp av varer og tjenester som leverandørgjeld når en finansinstitusjon bidrar til utvidet betalingstid, tidligere betaling av leverandører (slik at opprinnelig leverandørgjeld er gjort opp før selskapet betaler) og andre finansieringstjenester. Videre vil det være et spørsmål om selskapets betaling til finansinstitusjonen skal klassifiseres som kontantstrømmer fra driftsaktiviteter eller kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter, og om hvilke opplysningskrav som gjelder for slike avtaler.

IFRS IC sine vurderinger – balanse og kontantstrømpoppstilling

Sentralt i vurderingen av klassifisering i balansen er om opprinnelig leverandørgjeld skal fraregnes som følge av at opprinnelig leverandørgjeld anses å være gjort opp eller vesentlig modifisert. I mange tilfeller vil imidlertid selskaper konkludere med at opprinnelig leverandørgjeld ikke møter kriteriene for fraregning i IFRS 9 *Finansielle instrumenter*.

IFRS IC viste til at IAS 1 *Presentasjon av finansregnskap* gir veiledning for klassifisering i balansen basert på art og

funksjon, og at IAS 37 *Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler* gir ytterligere beskrivelser av leverandørgjeld. Det ble videre indikert at klassifisering i balansen kan gi hjelp til klassifisering i kontantstrømpoppstillingen. Klassifisering som leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelser i balansen trekker i retning av presentasjon som driftsaktivitet i kontantstrømpoppstillingen. Andre klassifiseringer i balansen indikerer klassifisering som finansieringsaktivitet.

I agendabeslutningen pekes det videre på at transaksjoner som ikke medfører bruk av kontanter eller kontantekvivalenter ikke er del av kontantstrømpoppstillingen, men skal opplyses om andre steder i regnskapet. IFRS IC diskuterte imidlertid ikke hvorvidt forholdet mellom selskapet og en finansinstitusjon kan anses som et agent/prinsipal-forhold, og derved heller ikke om finansinstitusjons betaling til leverandør kan gi grunnlag for innarbeiding av kontantstrømmer.

IFRS IC sine vurderinger – opplysninger

Avtaler om leverandørfinansiering kan medføre økt likviditetsrisiko som følge av at selskapets forpliktelser blir konsentrert hos én eller noen få finansinstitusjoner, fremfor et større antall leverandører. Utvidet betalingstid kan dessuten falle bort ved opphør av leverandørfinansiering. IFRS IC pekte på at IFRS 7 krever opplysninger om arten og omfanget av risiko, inkludert likviditetsrisiko, som oppstår fra finansielle instrumenter. Videre pekte de på at IAS 7 angir krav om opplysninger om endringer i forpliktelser fra finansieringsaktiviteter, både de som medfører kontantstrømmer og endringer som ikke påvirker kontantstrømmene. IFRS IC pekte også på at IAS 1 krever opplysninger om skjønnsutøvelse og at et selskap i tråd med IAS 1 skal gi opplysninger i den utstrekning som er relevant for forståelsen av finansregnskapet.

Nye opplysningskrav

Forslagene til nye opplysningskrav er ment å utfylle allerede gjeldende opplysningskrav, og å hjelpe brukerne til å forstå effekten av leverandørfinansiering på selskapets forpliktelser, kontantstrømmer, likviditetsrisiko og risikostyring.

IAS 7 krever opplysninger om endringer i forpliktelser som skyldes finansieringsaktiviteter, både endringer med kontanteffekt og de uten. Det foreslås i høringsutkastet at disse skal utvides til eksplisitt å kreve opplysninger om endringer fra leverandørfinansiering uten kontanteffekt. Videre foreslås det at det skal gis informasjon om virkningen av leverandørfinansiering på forpliktelser og kontantstrømmer, inkludert vilkår og betingelser, balanseført beløp for forpliktelser som er del av avtaler om leverandørfinansiering og på hvilke regnskapslinjer disse forpliktelsene er presentert, balanseført beløp for disse forpliktelsene hvor finansinstitusjonen alt har betalt leverandørene, intervallet av betalingstid for forpliktelser som er en del av avtaler om leverandørfinansiering, samt tilsvarende intervall for leverandørgjeld som ikke er del av slike avtaler. Det foreslås at disse opplysningene skal gis for hver avtale om leverandørfinansiering individuelt, med mulighet til å aggregere for avtaler som er lignende og med krav om ytterligere opplysninger dersom det er nødvendig for å forstå virkningen av slike avtaler for selskapets forpliktelser og kontantstrømmer.

Når det gjelder kravene til kvantitative opplysninger om likviditetsrisiko i IFRS 7, foreslås det at leverandørfinansiering tas inn som et eksempel på andre faktorer som kan være relevant å opplyse om, i tillegg til virkningen av slike avtaler på betalingstid. I tillegg foreslås det å ta inn leverandørfinansiering som et eksempel på måter konsentrasjonsrisiko kan oppstå på.